

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/8/2017
Identifikačné číslo spisu: 1514010547
Dátum vydania rozhodnutia: 15.02.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1514010547.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného K. S. pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 15. februára 2017 v Bratislave dovolanie obvineného K. S. podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Petra Erdósa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave zo 17. mája 2016, sp. zn. 3 To 4/2016 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného K. S. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 11. mája 2015, sp. zn. 4T/92/2014, uznal obvineného K. S. vinným zo zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom v rozsudku.

Za to okresný súd obvineného odsúdil podľa § 344 ods. 1 Tr. zák., § 37 písm. m/ Tr. zák. za použitia § 38 ods. 4 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) rokov a 8 (ôsmich) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený K. S. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozhodol uznesením zo 17. mája 2016, sp. zn. 3 To 4/2016 tak, že ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dňa 27. októbra 2016 bolo okresnému súdu doručené dovolanie obvineného podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Petra Erdósa so sídlom Námestie M. Benku č. 15, 810 00 Bratislava.

V podanom dovolaní obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. e/, h/, i/ Tr. por., tzn. vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa a

rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

K prvému dovolaciemu dôvodu obvinený uviedol, že podnet na začatie trestného stíhania podal dňa 13. marca 2014 predseda okresného súdu, JUDr. Dušan Srogončík, a svedkom predmetného skutku bola súdna tajomníčka T. C.. Keďže záujem sledovaný týmto konaním sa priamo dotýkal konania vedeného na okresnom súde, priamym nadriadeným sudkyňi JUDr. Zuzany Bartalskej je podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov predseda súdu a so svedkyňou T. C. bola konajúca sudkyňa JUDr. Zuzana Bartalská v dennodennom kontakte, malo sa postupovať podľa § 31 ods. 1 Tr. por. a z vykonávania úkonov trestného konania mala byť JUDr. Zuzana Bartalská vylúčená.

K druhému dovolaciemu dôvodu obvinený uviedol, že súdy nesprávne vyhodnotili pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keďže ku skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, sa priznal a úprimne ho oľutoval - § 36 písm. l/ Tr. zák. Inkriminovanú doručenkú sám a dobrovoľne vrátil, čo zas zakladá poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k/ Tr. zák. K priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. uviedol, že hoci z jej znenia vyplýva jej fakultatívna povaha, z rozhodnutí nie je zrejmé, ako súdy dospeli k záveru, že túto priťažujúcu okolnosť mu treba započítať.

K tretiemu dovolaciemu dôvodu obvinený namietol, že súdy sa dostatočne nevyrovnali so subjektívnou stránkou, keďže doručenkú nezobral úmyselne, resp. s tým, že by chcel zmariť dôkaz. Táto ani nemala význam pre samotné súdne konanie a už vôbec nie pre podanie námietok v exekúcii. Pripomenul, že okresný súd v konaní pod sp. zn. 52 Er 10967/2013 námietky povinného z 11. marca 2014 zamietol. Poukázal aj na kamerový záznam, z ktorého jednoznačne plynie, že konal roztržito, nie s vopred premysleným cieľom.

Na podklade uvedeného obvinený dovolací súd požiadal, aby podľa § 386 Tr. por. vyslovil, že bol porušený zákon a rozsudok okresného súdu vo všetkých výrokoch zrušil.

K podanému dovolaniu sa dňa 2. februára 2017 vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V (ďalej len „prokurátor“), ktorý uviedol, že napadnuté rozsudky považuje za zákonné, spravodlivé a vychádzajúce zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu. Vinu obvineného potvrdzuje výpoveď svedkyne T. C., úradný záznam okresného súdu, kamerový záznam z infocentra, ako aj znalecký posudok KEÚ PZ.

S poukazom na tieto skutočnosti mal prokurátor za to, že dôvody dovolania nie sú dané a toto je treba podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) predložený na rozhodnutie 13. februára 2017.

Následne najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného K. S. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Pokiaľ ide o prvý z uplatnených dovolacích dôvodov - rozhodoval sudca, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania (§ 371 ods.1 písm. e/ Tr. por.), túto okolnosť obvinený najneskôr pred odvolacím súdom nenamietal (§ 371 ods. 4 Tr. por.), a preto sa ňou dovolací súd zaoberať nemohol.

Aj napriek tomu, len kvôli úplnosti najvyšší súd dodáva, že obvinený v podanom dovolaní nepreukázal

existenciu skutočností, ktoré by boli takej intenzity, že by objektívne mohli vzbudzovať pochybnosti o nezáujatosti sudkyne JUDr. Zuzany Bartalskej. Hoci nemožno vylúčiť, že JUDr. Zuzana Bartalská mohla v práci prísť do kontaktu s tajomníčkou informačného centra - T. C., bez preukázania bližších priateľských, resp. osobných vzťahov, nemôžu existovať pochybnosti o jej nezávislom a nestrannom rozhodovaní. Pokiaľ ide o predsedu súdu JUDr. Dušana Srogončika, tento je JUDr. Zuzane Bartalskej nadriadený len v rámci správy súdu, nemôže však ingerovať do konkrétnej trestnej veci. Vychádzajúc z premisy, že z vykonávania úkonov trestného konania možno sudcu vylúčiť len celkom výnimočne, a to zo závažných dôvodov, nepovažoval najvyšší súd dôvody, ktoré obvinený vzniesol, za tak závažného charakteru, aby boli spôsobilé vzbudiť objektívnu pochybnosť o nezáujatosti konajúcej sudkyne (porovnaj R 2/2008, R 11/2009).

Pokiaľ ide o ďalší okruh dovolacích námietok, tzn. nesprávne vyhodnotenie existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností podľa § 36 Tr. zák. a § 37 Tr. zák. (ktoré obvinený nesprávne subsumoval pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.; viď stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010), v tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na svoje uznesenie zo 14. mája 2014, sp. zn. 6 Tdo 56/2013 (publikované aj v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 18/2015), podľa ktorého: „Otázka zisťovania resp. zhodnotenia (ne)existencie poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností je otázkou skutkovou, ktorá je vylúčená z preskúmania dovolacieho súdu v prípade, že tento koná na podklade dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Ak ale súd vo výroku napadnutého rozhodnutia konštatuje danosť niektorej takejto okolnosti, či už poľahčujúcej alebo priťažujúcej, ale v rozpore s tým ju nezoberie do úvahy pri ukladaní trestu - pri úprave trestnej sadzby - tak, ako to ustanovuje § 38 ods. 2 až 4 Tr. zák., ide o skutočnosť, ktorá za splnenia podmienky uvedenej v § 371 ods. 5 Tr. por. môže znamenať naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia).“

Z citovaného uznesenia by sa mohlo javiť, že priznanie poľahčujúcej / priťažujúcej okolnosti podľa § 36 Tr. zák. a § 37 Tr. zák. je vecou výhradne skutkovou a nie právnou, a preto je z prieskumu dovolacieho súdu a priori (okrem dovolaní podaných podľa § 371 ods. 3 Tr. por.) vylúčené. Takýto záver však nie je správny. V posudzovanom prípade obvinený nenamietal nedostatočné, resp. nesprávne zistenie skutočností, ktoré by boli spôsobilé naplniť poľahčujúce, resp. priťažujúce okolnosti (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou), ale aktívne spochybňoval právne závery súdov, že by takto (úplne a správne) zistený skutkový stav, okolnosti podľa § 36 Tr. zák. a § 37 Tr. zák. ne / zakladali. Inými slovami, v prípade uplatnených námietok ide zo strany obvineného celkom zjavne o námietky právneho charakteru (keďže skutkový stav, na podklade ktorého sa priznania poľahčujúcich, resp. nepriznania priťažujúcich okolností domáhal, nebol sporný), a preto je povinnosťou dovolacieho súdu sa s nimi vyrovnáť.

Pokiaľ teda ide o hodnotenie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák., najvyšší súd pochybenie súdov nižšej inštancie nezistil. I keď je pravdou, že obvinený sa v prípravnom konaní ku skutku v celom rozsahu priznal a úprimne ho oľutoval (keďže okresný súd mu pôvodne - v trestnom rozkaze z 18. septembra 2014 túto okolnosť v jeho prospech započítal), na hlavnom pojednávaní obvinený svoju výpoveď zmenil v tom smere, že z jeho strany o úmyselné konanie nešlo, že doručenkou zo spisu vybral nedopatrením. Z tohto dôvodu postupovali sudy (právne) správne, keď mu uvedenú poľahčujúcu okolnosť nepriznali.

K rovnakému záveru dospel najvyšší súd v prípade aplikácie priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. Pokiaľ ide o tvrdenie obhajoby, ktorá namietala, že súd nevysvetlil, z akého dôvodu na jeho predchádzajúce štyri odsúdenia prihliadal, najvyšší súd je toho názoru, že sudy takúto povinnosť nemajú. Zo znenia § 37 písm. m/ Tr. zák. stricto sensu plynie, že súd má takúto povinnosť len v opačnej situácii, tzn. keď obvinený bol v minulosti odsúdený, avšak súd z nejakého dôvodu na toto odsúdenie ako na priťažujúcu okolnosť neprihliadal (napr. išlo o menej závažný skutok, ktorý bol v porovnaní s tým posudzovaným úplne bezvýznamný).

Na druhej strane, najvyšší súd sa nestotožnil so závermi súdov nižšieho stupňa, a síce, že v danom prípade nebolo možné v jeho prospech vyhodnotiť skutočnosť, že inkriminovanú doručku s poštovou obálkou súdu napokon vrátil, resp. že exekúcia bola v dôsledku zániku pohľadávky splnením zastavená (§ 36 písm. k/ Tr. zák.). Poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. k/ Tr. zák. nemožno vykladať len v tom smere, ako to naznačil krajský súd v uznesení na s. 7 ods. 1, a síce, že k pričineniu sa o odstránenie následkov trestného činu musí dôjsť ešte predtým, ako dôjde k odhaleniu trestnej činnosti páchatel'a. Naopak, pokiaľ sa obvinený kedykoľvek v priebehu trestného konania (najneskôr pred odobratím sa senátu odvolacieho súdu na záverečnú poradu) pričíní o odstránenie následkov trestného činu, treba mu takúto okolnosť priznať. Keďže súdy (po vykonaní dokazovania) dospeli k záveru, že obvinený predmetnú doručku s ospravedlňujúcim listom vrátil a neskôr aj uhradil pohľadávku, mali mu takúto okolnosť započítať v jeho prospech.

Rezumujúc uvedené, správne mali súdy pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností vyhodnotiť ako rovnovážny (1:1), v dôsledku čoho mali postupovať podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. a nie podľa § 38 ods. 4 Tr. zák. Na druhej strane, uložený trest (vo výmere 2 rokov a 8 mesiacov) zodpovedá základnej trestnej sadzbe uvedenej v § 344 ods. 1 Tr. zák. (vo výmere 1 až 6 rokov), a preto k zásadnému ovplyvneniu postavenia obvineného dôjsť nemohlo (§ 371 ods. 5 Tr. por.)

Vo vzťahu k poslednému okruhu námietok obvineného (smerujúcich k nedostatočne preukázanému úmyslu) najvyšší súd konštatuje, že tieto celkom zjavne smerujú k dokazovaniu, resp. k hodnoteniu skutkového stavu, do ktorého v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. časť za bodkočiarkou dovolací súd zasahovať nemôže.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.